

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
СХІДНОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВОЛОДИМИРА ДАЛЯ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Голова приймальної комісії

 О.В. Поркун

« 16 » _____ 2018 р.

ПРОГРАМА

фахового вступного випробування
для прийому на навчання для здобуття освітнього ступеня бакалавра
(зі скороченим терміном навчання)
за спеціальністю 029 - «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа»
на основі здобутого раніше освітнього ступеня
або освітньо-кваліфікаційного рівня

Програма складена на підставі робочого навчального плану підготовки здобувачів вищої освіти освітнього ступеня «бакалавр» за спеціальністю 029 – «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа»

РОЗРОБНИКИ ПРОГРАМИ:

д.п.н., проф. Чурсін М.М.

к.п.н., доц. Сілютіна І.М.

ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Прийом здобувачів вищої освіти на навчання для здобуття освітнього ступеня бакалавра на основі здобутого раніше освітньо-кваліфікаційного рівня молодшого спеціаліста здійснюється за результатами складання вступних випробувань. Питання для вступних випробувань – це система формалізованих завдань, призначених для встановлення рівня володіння вступником знань та вмінь необхідних для навчання за програмою підготовки бакалавра за спеціальністю 029 «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа» за освітньою програмою «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа» зі скороченим терміном навчання.

Порядок проведення вступних випробувань регламентується Правилами прийому до Східноукраїнського національного університету в 2018 році.

У залежності від здобутого раніше освітнього ступеня або освітньо-кваліфікаційного рівня прийом здійснюється на термін навчання 1 рік 10 місяців, або 2 роки 10 місяців

ЗМІСТ ПРОГРАМИ ФАХОВОГО ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ НА ОСНОВІ ЗДОБУТОГО РАНІШЕ ОСВІТНЬОГО СТУПЕНЯ АБО ОСВІТНЬО-КВАЛІФІКАЦІЙНОГО РІВНЯ СПОРІДНЕНИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ: (ДОДАТОК 3 ПРАВИЛ ПРИЙОМУ, ТЕРМІН НАВЧАННЯ 1 РІК 10 МІСЯЦІВ)

Учасник іспиту повинен знати:

- природу, сутність, процеси, форми, функції книги та книжкової справи;
- історичні етапи розвитку книги та книжкової справи;
- основні напрями, тенденції та закономірності становлення і розвитку книгознавства;
- види і типи видань;
- генезу та історію становлення бібліотечної та бібліографічної діяльності;
- основні принципи та функції бібліотечної та бібліографічної діяльності;
- види, сутність та функції підсистем бібліотеки;
- види та типи бібліотек;
- взаємозв'язок бібліотечної системи із зовнішнім середовищем;
- сутність, функції та властивості бібліографічної інформації;
- види та методи бібліографування;
- види бібліографічного запису та опису;
- сутність, соціальну роль, ознаки і властивості документа як системного об'єкта;
- класифікацію та типологізацію документів;

- роль і місце документа в системі документної комунікації;
- основні етапи розвитку документознавства
- особливості службових документів;
- ознаки, особливості документів на новітніх носіях інформації.

уміти:

- застосовувати книгознавчі методи дослідження в процесі аналізу книгознавчих явищ;
- класифікувати видання за відповідними ознаками;
- розрізняти підсистеми бібліотечної системи;
- орієнтуватися в бібліотечній класифікації та типологізації;
- складати бібліографічне повідомлення, запис та опис;
- застосовувати бібліографічні методи та технології в процесі аналітико-синтетичної переробки інформації;
- проектувати схеми документації за класифікаційними ознаками.

Необхідний обсяг знань абітурієнта, що вступає на навчання для здобуття освітнього ступеня бакалавра зі спеціальності 029 «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа» на основі здобутого раніше освітнього ступеня або освітньо-кваліфікаційного рівня забезпечують наступні розділи:

Книгознавство та історія книги

Книга як предмет дослідження. Етимологія терміну «книга». Сутність поняття «книга». Функції книги.

Сучасна книжкова справа. Загальна характеристика сучасної книжкової справи. Видавнича діяльність як галузь культури та виробництва. Поліграфічна справа. Книжкова торгівля.

Книгознавство як наука. Генезис і розвиток книгознавства в країнах Західної Європи. Російське книгознавство XIX-XX ст. Основні етапи розвитку українського книгознавства. Зміст поняття «книгознавство». Об'єкт і предмет книгознавства. Основні дослідницькі категорії та методи. Структура книгознавства

Структура книги. Внутрішні елементи книги. Зовнішні елементи книги. Апарат книги.

Історія писемності, рукописної та першодрукованої книги. Історичні системи письма. Книги Давнього світу та античності. Рукописна книга європейського Середньовіччя. Європейська книга у перші століття книгодрукування. Історія зарубіжної книги у XIX ст. Історія сучасної книги.

Історія української книги. Виникнення писемності у давніх слов'ян. Книга та книжкова справа Київської Русі. Перші українські друкарні. Українська книга у XVII – XX ст. Сучасна українська книга.

Видання. Класифікація та типологізація видань. Загальні та специфічні ознаки класифікації видань. Офіційне та наукове видання: функціональне призначення, види. Виробниче видання: цільове призначення, види.

Навчальне та довідкове видання. Навчальне видання: цільове призначення, види. Загальна характеристика довідкового видання. Види: енциклопедичне видання, словник, довідник. Інформаційне видання. Загальна характеристика інформаційного видання. Бібліографічне видання: ознаки, види, особливості. Реферативне видання: цільове призначення, види. Оглядове видання. Періодичне та видання, що продовжується: загальна характеристика, види.

Бібліотекознавство

Історичний розвиток терміну «бібліотекознавство». Цілі бібліотекознавства, його завдання, області наукового пошуку, їх межі. Наукові та соціальні функції бібліотекознавства. Структура бібліотекознавства. Еволюція бібліотекознавчих досліджень. Українське бібліотекознавство. еволюція бібліотеки та бібліотечної справи. Соціальні функції бібліотеки. Структура бібліотечної системи: основні елементи і підсистеми, їх внутрішні і зовнішні функції. Бібліотечний фонд як підсистема бібліотеки. Тематична і видова структура, кількісний і якісний склад, види. Користувач як підсистема бібліотеки.

Типологія користувачів. Поняття про контингент користувачів бібліотеки.

Бібліотекар як підсистема бібліотеки. Матеріально-технічна база як підсистема бібліотеки. Класифікація і типологізація бібліотек. Сутність концепцій бібліотечної справи та бібліотечної діяльності. Загальна характеристика бібліотечної справи. Структура бібліотечної справи. Бібліотечні мережі і бібліотечні системи.

Загальна бібліографія

Поняття бібліографічної інформації. Основні функції та властивості бібліографічної інформації. Історія виникнення та становлення бібліографічної діяльності. Термін «бібліографія» та історичний розвиток його значень. Визначення бібліографії як галузі діяльності. Компонентна структура практичної бібліографічної діяльності: її процеси. Суб'єкти та об'єкти бібліографічної діяльності. Бібліографічний пошук. Методи бібліографування. Бібліографічне виявлення та бібліографічний відбір. Бібліографічна характеристика. Бібліографічне групування. Жанри та види бібліографічних посібників. Види бібліографії. Види бібліографічного обслуговування. Бібліографічний запис та його види. Бібліографічний опис документу: структура та основні види.

Документознавство

Поняття про документ: сутність, генезис, розвиток і сучасні тлумачення.

Документ як системний об'єкт: властивості, ознаки та функції. Інформаційна та матеріальна складова документа.

Кодування інформації, поняття про мови. Знаковий метод фіксування інформації. Документ як знакова система. Способи та засоби запису інформації.

Поняття про класифікацію документів. Класифікація за інформаційною, матеріальною складовою документа та обставинами існування у зовнішньому середовищі.

Соціальна документно-комунікаційна система: документна комунікація, документна комунікаційна система. Документна діяльність і процес створення документів.

Документознавство як наука: основні етапи розвитку, об'єкт, предмет, структура документознавства.

Патентний документ: визначення, види. Нормативні документи зі стандартизації: визначення, види, характеристика.

Неопублікований документ: визначення, види, характеристика. Поняття артефакту. Цінний і рідкісний документ.

Службовий документ: визначення, види, класифікація. Організаційно-розпорядчі документи: види, реквізити й оформлення. Класифікація систем документації. Державний класифікатор управлінської документації: призначення, структура та ведення. Документи на найновіших носіях: ознаки, особливості. Електронний документ: поняття, основні види, переваги та недоліки.

ПЕРЕЛІК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Баренбаум І. Е. Основи книговедень : учеб. посіб. / І. Е. Баренбаум. – Л. : ЛГІК, 1988.
2. Бібліографічний запис. Бібліографічний опис. Загальні вимоги та правила складання (ГОСТ 7.1.–2003, ІДТ) [Текст] : ДСТУ ГОСТ 7.1:2006. — [Чинний від 2007–07–01]. — К. : Держспоживстандарт України, 2007. — 47 с. — (Система стандартів з інформації, бібліотечної та видавничої справи; Національний стандарт України).
3. Бібліографічний запис. Заголовок. Загальні вимоги та правила складання (ГОСТ 7.1.–2003, ІДТ) [Текст] : ДСТУ ГОСТ 7.80:2007. — [Чинний від 2008–04–01]. — К. : Держспоживстандарт України, 2008. — 12 с. — (Система стандартів з інформації, бібліотечної та видавничої справи; Національний стандарт України).
4. Бібліотекознавство. Теорія, історія, організація діяльності бібліотек : підруч. для вузів / В. О. Ільганаєва, Г. Д. Ковальчук, Т. П. Самійленко та ін. — Харків : Основа, 1993. — 193 с.
5. Давидова І. О. Бібліотечне виробництво в інформаційному суспільстві : монографія / І.О. Давидова – Харків : ХДАК, 2005. – 295 с.
6. ДСТУ 2392-94. Інформація та документація. Базові поняття. Терміни та визначення. – К. : Держстандарт України, 1994. – 53 с.
7. ДСТУ 2732:2004. Діловодство й архівна справа. Терміни та визначення понять. – К. : Держспоживстандарт України, 2005. – 31 с.

8. ДСТУ 4163-2003. Уніфікована система організаційно-розпорядчої документації. Вимоги до оформлювання документів. – К. : Держстандарт України, 2003. – 21 с.
9. История книги / под ред. В. Говорова. – М. : «Светотон», 2001.
10. Історія світової культури: навч. посібник / за ред. Л.Т. Левчук. – 2-ге вид., перероб. і доп. – К. : Либідь, 1999. – 368 с.
11. Книга : Энциклопедия/ гл. ред. В. М. Жарков. – М. : БСЭ, 1999. – 798 с.
12. Кушнарєнко Н. Н. Документоведение : учебник. – 8-е изд. / Н. Н. Кушнарєнко. – К. : Т-во «Знання», КОО, 2008. – 460 с.
13. Кушнарєнко Н. М. Наукова обробка документів : підручник / Н. М. Кушнарєнко, В. К. Удалова. – К. : Знання, 2004. – 331 с.
14. Мотульський Р. С. Общее библиотековедение : учеб. пособ. для вузов / Р. С. Мотульський. — М. : ЛИБЕРЕЯ, 2004. – 224 с.
15. Низовий М. А. Вступ до книгознавства : навч. посіб. / М. А. Низовий. – К. : Кондор, 2009. – 144 с.
16. Швецова-Водка Г. М. Вступ до бібліографознавства: навч. посіб. / Г. М. Швецова-Водка. — К. : Кондор, 2004. — 216 с.
17. Швецова-Водка Г. М. Документознавство: навч. посіб. / Г. М. Швецова-Водка. – К. : Знання, 2007. – 398 с.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ФАХОВОГО ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ

Відповідь вступника оцінюється згідно відповідності рівня навчальних досягнень абітурієнта за 12- бальною системою оцінювання. Максимальна кількість балів, яку може отримати вступник при виконанні 14 тестових завдань різної складності, дорівнює 12 балам. На виконання тесту вступнику дається 45 хвилин.

Усі тестові завдання типу «множинний вибір» містять три варіанти відповіді, один з яких є правильним. Тест містить вісім завдань малої складності, чотири завдання середньої складності та два завдання підвищеної складності. Одна правильна відповідь тестового завдання малої складності оцінюється у 0,5 бали, середньої складності – 1 бал, підвищеної складності – 2 бали. За умов правильного виконання усіх тестових завдань вступник отримує максимальну кількість – 12 балів.

Особи, які набрали на фаховому вступному випробуванні менш як 4 бали за 12-бальною шкалою оцінювання, позбавляються права участі в конкурсі.

ЗМІСТ ПРОГРАМИ ДЛЯ ІНШИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ (ТЕРМІН НАВЧАННЯ 2 РОКИ 10 МІСЯЦІВ)

Учасник іспиту повинен знати:

- природу, сутність, процеси, форми, функції книги та книжкової справи;
- історичні етапи розвитку книги та книжкової справи;
- основні напрями, тенденції та закономірності становлення і розвитку книгознавства;
- види і типи видань;
- генезу та історію становлення бібліотечної та бібліографічної діяльності;
- основні принципи та функції бібліотечної та бібліографічної діяльності;
- види, сутність та функції підсистем бібліотеки;
- види та типи бібліотек;
- взаємозв'язок бібліотечної системи із зовнішнім середовищем;
- сутність, функції та властивості бібліографічної інформації;
- види та методи бібліографування;
- види бібліографічного запису та опису.

уміти:

- застосовувати книгознавчі методи дослідження в процесі аналізу книгознавчих явищ;
- класифікувати видання за відповідними ознаками;
- розрізняти підсистеми бібліотечної системи;
- орієнтуватися в бібліотечній класифікації та типологізації;
- складати бібліографічне повідомлення, запис та опис;
- застосовувати бібліографічні методи та технології у процесі аналітико-синтетичної переробки інформації.

Необхідний обсяг знань абітурієнта, що вступає на навчання для здобуття освітнього ступеня бакалавра зі спеціальності 029 «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа» на основі здобутого раніше освітнього ступеня або освітньо-кваліфікаційного рівня забезпечують наступні розділи:

Книгознавство та історія книги

Книга як предмет дослідження. Етимологія терміну «книга». Сутність поняття «книга». Функції книги.

Сучасна книжкова справа. Загальна характеристика сучасної книжкової справи. Видавнича діяльність як галузь культури та виробництва. Поліграфічна справа. Книжкова торгівля.

Книгознавство як наука. Генезис і розвиток книгознавства в країнах Західної Європи. Російське книгознавство XIX-XX ст. Основні етапи

розвитку українського книгознавства. Зміст поняття «книгознавство». Об'єкт і предмет книгознавства. Основні дослідницькі категорії та методи. Структура книгознавства

Структура книги. Внутрішні елементи книги. Зовнішні елементи книги. Апарат книги.

Історія писемності, рукописної та першодрукованої книги. Історичні системи письма. Книги Давнього світу та античності. Рукописна книга європейського Середньовіччя. Європейська книга у перші століття книгодрукування. Історія зарубіжної книги у XIX ст. Історія сучасної книги.

Історія української книги. Виникнення писемності у давніх слов'ян. Книга та книжкова справа Київської Русі. Перші українські друкарні. Українська книга у XVII – XX ст. Сучасна українська книга.

Видання. Класифікація та типологізація видань. Загальні та специфічні ознаки класифікації видань. Офіційне та наукове видання: функціональне призначення, види. Виробниче видання: цільове призначення, види. Навчальне та довідкове видання. Навчальне видання: цільове призначення, види. Загальна характеристика довідкового видання. Види: енциклопедичне видання, словник, довідник. Інформаційне видання. Загальна характеристика інформаційного видання. Бібліографічне видання: ознаки, види, особливості. Реферативне видання: цільове призначення, види. Оглядове видання. Періодичне та видання, що продовжується: загальна характеристика, види.

Бібліотекознавство

Історичний розвиток терміну «бібліотекознавство». Цілі бібліотекознавства, його завдання, області наукового пошуку, їх межі. Наукові та соціальні функції бібліотекознавства. Структура бібліотекознавства. Еволюція бібліотекознавчих досліджень. Українське бібліотекознавство. еволюція бібліотеки та бібліотечної справи. Соціальні функції бібліотеки. Структура бібліотечної системи: основні елементи і підсистеми, їх внутрішні і зовнішні функції. Бібліотечний фонд як підсистема бібліотеки. Тематична і видова структура, кількісний і якісний склад, види. Користувач як підсистема бібліотеки.

Типологія користувачів. Поняття про контингент користувачів бібліотеки.

Бібліотекар як підсистема бібліотеки. Матеріально-технічна база як підсистема бібліотеки. Класифікація і типологізація бібліотек. Сутність концепцій бібліотечної справи та бібліотечної діяльності. Загальна характеристика бібліотечної справи. Структура бібліотечної справи. Бібліотечні мережі і бібліотечні системи.

Загальна бібліографія

Поняття бібліографічної інформації. Основні функції та властивості бібліографічної інформації. Історія виникнення та становлення бібліографічної діяльності. Термін «бібліографія» та історичний розвиток його значень. Визначення бібліографії як галузі діяльності. Компонентна

структура практичної бібліографічної діяльності: її процеси. Суб'єкти та об'єкти бібліографічної діяльності. Бібліографічний пошук. Методи бібліографування. Бібліографічне виявлення та бібліографічний відбір. Бібліографічна характеристика. Бібліографічне групування. Жанри та види бібліографічних посібників. Види бібліографії. Види бібліографічного обслуговування. Бібліографічний запис та його види. Бібліографічний опис документу: структура та основні види.

ПЕРЕЛІК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Баренбаум И. Е. Основы книговедения : учеб. пособ. / И. Е. Баренбаум. – Л. : ЛГИК, 1988.
2. Бібліографічний запис. Бібліографічний опис. Загальні вимоги та правила складання (ГОСТ 7.1.–2003, IDT) : ДСТУ ГОСТ 7.1:2006. — [Чинний від 2007–07–01]. — К. : Держспоживстандарт України, 2007. — 47 с. — (Система стандартів з інформації, бібліотечної та видавничої справи; Національний стандарт України).
3. Бібліографічний запис. Заголовок. Загальні вимоги та правила складання (ГОСТ 7.1.–2003, IDT) : ДСТУ ГОСТ 7.80:2007. — [Чинний від 2008–04–01]. — К. : Держспоживстандарт України, 2008. — 12 с. — (Система стандартів з інформації, бібліотечної та видавничої справи; Національний стандарт України).
4. Библиотековедство. Теория, история, организация деятельности библиотек : подруч. для вузов / В. О. Ильганаева, Г. Д. Ковальчук, Т. П. Самойленко та ін. – Харків : Основа, 1993. – 193 с.
5. Давидова І. О. Бібліотечне виробництво в інформаційному суспільстві : монографія / І.О. Давидова – Харків : ХДАК, 2005. – 295 с.
6. История книги / под ред. В. Говорова. – М. : «Светотон», 2001.
7. Книга : Энциклопедия/ гл. ред. В. М. Жарков. – М. : БСЭ, 1999. – 798 с.
8. Кушнарченко Н. Н. Документоведение : учебник. – 8-е изд. / Н. Н. Кушнарченко. – К. : Т-во «Знання», КОО, 2008. – 460 с.
9. Мотульский Р. С. Общее библиотековедение : учеб. пособ. для вузов / Р. С. Мотульский. — М. : ЛИБЕРЕЯ, 2004. – 224 с.
10. Низовий М. А. Вступ до книгознавства : навч. посіб. / М. А. Низовий. – К. : Кондор, 2009. – 144 с.
11. Про бібліотеки та бібліотечну справу : Закон України [Електронний ресурс] – Спосіб доступу : zakon.rada.gov.ua/go/32/95-вр
12. Швецова-Водка Г. М. Вступ до бібліографознавства: навч. посіб. / Г. М. Швецова-Водка. [Електронний ресурс] – Спосіб доступу : oa.elibukr.org/bitstream/.../Швецова%20Вступ%20до%20бібліографознавства.pdf

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ФАХОВОГО ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ

Відповідь вступника оцінюється згідно відповідності рівня навчальних досягнень абітурієнта за 12- бальною системою оцінювання. Максимальна кількість балів, яку може отримати вступник при виконанні 14 тестових завдань різної складності, дорівнює 12 балам. На виконання тесту вступнику дається 45 хвилин.

Кожне тестове завдання типу «множинний вибір» містить три варіанти відповіді, один з яких є правильним. Тест містить вісім завдань малої складності, чотири завдання середньої складності та два завдання підвищеної складності. Одна правильна відповідь тестового завдання малої складності оцінюється у 0,5 бали, середньої складності – 1 бал, підвищеної складності – 2 бали. За умов правильного виконання усіх тестових завдань вступник отримує максимальну кількість – 12 балів.

Особи, які набрали на фаховому вступному випробуванні менш як 4 бали за 12-бальною шкалою оцінювання, позбавляються права участі в конкурсі.

Голова фахової атестаційної комісії,
декан юридичного факультету

 доц. Арсентьева О. С.

Члени фахової атестаційної комісії

 проф. Чурсін М. М.

доц. Сілютіна І.М.